

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 10, VASÁRNAP 20 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

A kormánypart új neve: Nemzeti Egység Pártja

Vitéz Gömbös Gyula átszervezte az egész pártvezetőséget

Budapest, október 27.
A kormányzópart csütörtökön este a párt klubhelvéjében vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök elnöklésével értekezletet tartott. Gömbös Gyula miniszterelnök az értekezlet elején javaslatot tett az arról szóló bizottságokban megüresedett helyek betöltésére. Javasolta a miniszterelnök, hogy a párt új neve a következő legyen:
Nemzeti Egység Pártja, Keresztény Kisgazda, Földmives és Polgári Párt.
Javasolta ezután a miniszterelnök, hogy a párt átszervezésével kapcsolatban személyi tekintetben a következő változások történjenek:
Pártvezetőség: Bethlen István gróf, Máyer János, Rádav Gedeon

Pesthy Pál, Rakovszky Iván és Kozma Jenő.
Pártelnök: Sztrannovszky Sándor; központi pártiroda ügyvezető főtitkarság: Marton Béla főtitkár; háznagy: Brandt Vilmos; gazda: Takács Géza.
Képviselőházi csoport: elnök: Ivády Béla; h. elnök: Tempte Rezső; előadó: Östör József.
Pénzügyi bizottság: elnök: Kenéz Béla; előadó: Temesváry Imre; kereskedelmi és ipari bizottság: elnök: Hermann Miksa; előadó: Dezsöffy Aurél; földmivelésügyi bizottság: elnök: Máyer János; előadó: Marshall Ferenc; közgazdasági főbizottság: elnök: Buc János; előadó: Örfly Imre; kulturbizottság:

elnök Korniss Gyula, előadó Szinyvay Merse Jenő; igazságügyi bizottságban elnök: Zsitvay Tibor, előadó Östör József; honvédelmi bizottság elnöke Láng Boldizsár, előadója Szilágyi Lajos; külügyi bizottság elnöke: Sztrannovszky Béla, előadója Fáy István; közügyi bizottság elnöke: Illés József, előadója Ágyván Béla; propaganda és párt-szervezési bizottság elnöke Sztrannovszky Sándor, a párt elnöke, helyettes elnökök Bobory György és Csizmadia András, előadó Zsindely Ferenc.
A miniszterelnök javaslatát az értekezlet egyhangú lelkesedéssel magáévá tette s ezzel az ülés véget ért.

összegeket fizet a közvilágításért s abból a pénzből több vilárosságot is lehetne csinálni.
Arv főszámvevő kijelentette, hogy ha olyan mértékben akarnák világitani a várost, mint 1931-ben, akkor ez a mai állapothoz képest 70.000 pengő túlkidást jelentene.

Az adóhivatal renoválása

A városi épületek fenttartásáról rövidebb vita folyt. Megállapították, hogy a városháza tatarozására 40.000 pengő volna szükséges, azonban erre nincsen pénz.
A városi adóhivatalban 16.000 pengő értékű javítást kell végrehajtani.
A bizottság ezt a költséget nem szavazta meg.
A költségvetésbe fel volt véve 34.000 pengő a kertmunkásképző iskola felállítására. Ebben az iskolában 15-20 munkást kellett volna kiképezni. A takarékosági bizottság — tekintettel a nehéz viszonyokra — ezt a tételt nem szavazta meg és így az iskola felállítása elmarad.

Engedni kell a városi lakbérékből

A városi bérházak ügyével kapcsolatban Zöld József főcsofzó előadta, hogy a városi lakások és üzletek bérlői állandóan bérleszállítási kérelmekkel ostromolják a várost. Vannak bérlők, akik már január elsejétől bérleszállítást kívánnak.
A legtöbb szerződés 1933 május elsején lejár.
Számolni kell azzal, hogy május elseje után a jelenlegi bérekből engedni kell mert
a lakások és üzleteket nem veszik ki.
Itt tehát egy tekintélyes jövedelemcsökkenéssel áll szemben a város.
A bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy általános százalékos leszállításról szó sem lehet. Mindenkinek a viszonyait egyenként kell elbírálni.

Kirívó esetekben szó lehet arról, hogy

bérleszállítást adnak azoknak az üzletbérlőknek is akiknek a szerződése május elsején túl is érvényes, feltéve, ha a szerződést legalább két esztendővel ezelőtt kötötték

Május elsejétől a bérleszállítás körülbelül 15-16 százalékos lesz.

A földhasználatokról nem lehet szó bérleszállításról, mintán a földbérlők terményben fizetik a bért.

Vita a hortobágyi legelő- bérékről

Balogh István a hortobágyi legelőberek leszállítására tett javaslatot. Szerinte 12 pengőről 8 pengőre kellene mérsékelni a legelő-

Szeptemberben 7.6 millió pengővel több volt az állami közigazgatás bevétele, mint a kiadása

Az állami üzemeknél is három millió pengő bevételi többlet mutatkozott

Budapest, október 27.
Magyarország pénzügyi helyzetére vonatkozó szeptember havi pénzügyminiszteri közlemények szerint szeptemberben az állami közigazgatás kiadása 46,8 millió pengő, bevétel 54,4 millió pengő volt, vagyis az **állami közigazgatás bevételei 7,6 millió pengővel haladták meg a kiadásokat.**
Ezenkívül az állami vasgyáraknak 1,2 millió pengő fizetett az előlegkezelésben, vagyis végeredményben a bevételek 6,4 millió pengővel haladták

meg a kiadásokat.
Az állami üzemek szeptemberi kiadásai együttvéve 26,9 millió pengőt, bevételei pedig 30,2 millió pengőt tettek ki, vagyis **az üzemeknél együttvéve 3,3 millió pengő bevételi többlet jelentkezett.**

Ezenkívül az állami vasgyáraknál az állami közigazgatás szeptemberben az előlegkezelésben 1,2 millió pengő bocsátott rendelkezésre.

A nagyobb üzemekre vonatkozó statisztikai táblázatok szerint a pos-

tánál, valamint valamint az államvasutónál a forgalom az előző évvel szemben szeptemberben is általában visszaesést mutatott.

Az állami kölcsönök és egyéb tartozások szeptember 30-iki álladékaról közölt kimutatás szerint az államhosszulejárati tartozásainak összege 1351,8 millió pengő, amiből 1225,7 millió pengő a külföldi, 126,1 millió pengő belföldi. A rövidlejáratú kölcsönök összege 454,8 millió pengő, még pedig 298,7 millió külföldi és 156,1 millió pengő belföldi.

A város hajlandó negyven százalékkal mérsékelni a hortobágyi legelőbért, ha huszezer holdat hasznosítani tudnak

Üzletben mérséklés lesz a bérházakban — A költségvetés tárgyalása a takarékosági bizottságban

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A város takarékosági bizottsága csütörtökön folvtatta az 1933. évi költségvetés tárgyalását.
A szegényügyi kiadásoknál Arv Lajos főszámvevő megállapította, hogy a szegénybetegek gyógyszer-számláinak kifizetésére havonta 5000 pengő szükséges, de az állam csak 3000 pengőt ad a városnak erre a célra.

Vásáry István polgármester ezzel kapcsolatban javasolta: kérik fel a város törvényhozóit, hogy vizsgálják meg:
mire használja az állam az országos betelepítési pótdátot.
Ő ugyanis arról értesült, hogy az adó felét a főváros kapja, másik felét az állami kórházak részére engedik át. A törvényhatóságok eddig nem tudtak hozzájárulni az adatokhoz

s ezért a városok lakossága duplán adózik erre a célra.

A bizottság a polgármester javaslatát egyhangúlag elfogadta.

Sötét a város

A közvilágítási tételekkel kapcsolatban dr. Hezsedüs Jenő szóváltette, hogy 11 órakor teljesen sötét van a főutcákon is. A város tekintélyes

A lap ára 10 fillér

bért, amelyet a gazdák ma már nem tudnak megfizetni.

Zöld József főnökvizsgáló ezzel szemben rámutatott, hogy a gazda mindössze két mázsa széna értékét fizeti azért, hogy tavasztól őszig a város ott tartja a iószázot. Ez igazán nem sok, tehát a 12 pengős bért nem lehet leszállítani.

Steinfeld István szerint a hortobágyi lezelőért valóban nem lehet 12 pengőt fizetni. Ma már minden gazda szabadulni akar iószágitól. Tizenkét pengős abszolút véve valóban nem sok, de a gazda még sem tudja megfizetni.

Debreczenj Jenő: Ha a lezelőbérket leszállítják, a város ráfizetne a Hortobágyra. Lejobb lenne, ha holdankénti kétfelvétel mellett a gazdák a Hortobágyot egyszerűen átvinnék a várostól.

Balogh István kérdésére Veress Géza tanácsnok kijelentette, hogy a nádudvari, szoboszlói, úvárosi lezelőkön 20 százalékkal olcsóbb volt a lezelőbér, mint a Hortobágyon.

Vásáry István polgármester rámutatott arra, hogy a Hortobágyon nagyon kevés a iószág, 39.000 holdon mindössze 14.000 számos iószág legel. Ő hajlandó 40 százalékkal mérsékelni a lezelőbért, de azzal a feltétellel, hogy a lezelőterületet csökkentsék a felére, 20.000 holdat pedig adjanak ki mezőgazdasági művelésre, vagy hasznosítsanak másképpen.

Ezekután a bizottság nem szavazta meg a lezelőbér leszállítását, de kimondotta, hogy polgármester által felvetett gondolatot hevesnek tartja s azzal még foglalkozni fog.

A kereskedelmi miniszter leszállította a távozási telefonbeszélgetések díját

Budapest, október 27.

A kereskedelmi miniszter a távbeszélő forgalom emelése érdekében szervezett könyvitészek keretében az újabb változtatásokat rendelte el.

A távozási távbeszélő díjszabásában az eddig csak Budapest körül rendszeresített 15 km-es körzet, ezen kívül olyan vidéki város körül is érvényes lesz, ahol az előfizetők nem általányszerű előfizetési díjat fizetnek. Ezzel kapcsolatban a beszélgetési díj Budapest körüli körzetben az eddigi 80 fillér helyett 70 fillér, az ujonnan rendszeresített vidéki körzetben pedig 1 pengő helyett 80 fillér lesz.

A távbeszélő központtal bíró vidéki városok területéről más városok központjával kapcsolatos állomás mellékállomása után az eddigi kétszeres havivíj helyett csak egyszerit fognak számítani.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárvereznek Debreczenben, Homokkert, Ovoda utca 3/b, számú háznál 1932 október hó 28-án, déli 12 órakor 1560 P-re becsült ingókat, u. m.: falmegmunkálógépeket, koporsódeszkákat stb.

Debrecen, 1932 október hó 4-én.
Rákóczy László sk.
bírószági végrehajtó.

**Kiadó
üzlethelyiség
Csapó-utca 10. sz.**

(volt hentesüzlet)
fele részben is.

Értekezni a háztulajdonossal
az udvari lakásban.

**Mindszenti
koszoruk,**

**Farkas
Gyuláné**

Cserepes és levágott virágok,
csokrok és egyéb virágmunkák
legolcsóbban közvetlen
a termelőtől

most megnyílt virágüzletében szerezhetők be Ferenc József-u. 42
Pannonia szálló épület. Hungáriával szemben.

A minisztertanács letárgyalta a gazdamoratórium rendeletét

A kormány tagjai csütörtökön reggel nyolc órakor a miniszterelnökségi palotában minisztertanácsra gyűltek össze.

A minisztertanácsban a gazdamoratórium kérdésével foglalkoztak. A pénzügyminiszter a rendelettervezetről már tárgyalt különböző érdekképviseletekkel és legutóbb az egységspárt tizenhatos bizottságának véleményét is kikérte a rendelettel kapcsolatban.

A minisztertanácsban most ezeknek az észrevételeknek a figyelembevételével megállapították a gazdamoratórium rendelkezésére vonatkozó rendelet végleges szövegét, amelyet szombaton a 33-as bizottság elé terjesztettek.

A minisztertanács több megszokottással a késő esti órákig tartott.

A Monti Kör Mussolini ünnepe a „Mactia su Roma” évfordulóján

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

1922 október tizenhatodikán határozta el Mussolini, hogy a feladatának megfelelni képtelen Facta-kormánytól, ha kell forradalmi úton is átveszi a hatalmat. Huszonnyedikén egy Nápolyban tartott tanácskozáson Róma elfoglalásának időpontját és a szükséges katonai műveletek részleteit megállapítva, huszonnyolcadikán a feketelegények csapatai megjelentek az örök város kapujában s harmincadikán már milánói szerkesztőségi szobájából királyi hívásra utnak indult Mussolini mint deszignált miniszterelnök. A fiatal, akkor csak harmickilenc éves politikus azóta megszokott nélkül, roppant törlénelmi felelősséget véve magára, egyedül irányítja az olasz nemzet sok

százból összehívott életét.

A viágszerte népszerű „Duce” tízéves kormányzását a debreceni olaszbarátok Monti Körre meg óhajlja ünnepeleli holnap este háromnegyed kilenc órai kezdettel tartandó évadnyitó összejövetelén. Az összejövetelre Debrecenbe érkezik Cavaliere Oscar Di Franco olasz követségi kancellár, hogy itt Mussolini sikereiben gazdag mozgalmáról előadást tartson. Di Franco évek óta él Magyarországon, különösen beszél magyarul s itteni előadását is magyar nyelven tartja, hogy azt minél többen hallhassák.

Az Angol Királynő zöld-térmeiben tartandó összejövetelen a fasizmus iránt érdeklődőket szívesen látja a Monti Kör vezetősége. Beléptő díj nincs.

A képviselőház a maga halottjának tekintti Gaál Gasztont

Budapest, október 27.

A képviselőház csütörtöki ülésén méltó módon parentálta el exvokori elnökét. Almásy elnök mély csendben emlékezett meg Gaál Gaszton haláláról.

— A nemzet gyászát hirdető fekete zászló — mondotta az elnök — ugyszólván állandóan lenye a magyar országgyűlés monumentális palotájának az ormán.

— Gyászos, fekete felhők egymásután tödülnek a magyar közélet hegyére — folytatta tovább Almásy László elnök, — és a vezérek halálát gyászolja az ország. A magyar közéletnek vezéralakja szállott sírba Gaál Gasztonnal. Még csak az imént hallottuk erőteljes harci szózatát a parlamentben és a nyílt, erőes szónok tiszta intenciókból fakadó és mindig a saját meggyőződését követő, soha meg nem alkuvó férfi szavai tiszteletteljes meghallgatásra és teljes érdeklődésre találtak. Meggyőződését senki kedvéért nem áldozta fel és az utról, mellet helyesnek látott, sem világi hiúsáv, sem rang és méltóság, se anyagi előny le nem tértette.

Legközelebb állott szívéhez az az agrártársadalom a nehéz helyzetben lévő alsó néposztályok közönsége, ezekért küzdött éző, haza-

fias szeretettel, szenvedélyes lélekkel.

— Elköltözése súlyos veszteség emlékezetét kegyelettel őrizzük. Élete örök példája marad a közelet iránti kötelesség eszmévi felőzóságának.

Az elnök ezután indítványozta hogy a megboldogultat a képviselőház saját halottjának tekintse és elhunytá fölötti részvétét és a haza önzetlen szolgálatában szerzett érdemeit a Ház levizsgálókönyvében örökítse meg, ravatalára koszorút helyezzen és a temetésen a Ház képviselőházában maga az elnök vesz részt.

A miniszterelnök beszéde

Almásy László elnök: A miniszterelnök ur kíván szólni.

Megható csöndben emelkedett szólásra vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök.

— Pártunk nevében, — ugymond — van szerencsém bejelenteni, hogy az elnök ur javaslatához a legbensőbb érzésektől áthatva hozzájárulunk és kérem a tisztelt Házat, méltóztassék ezt a javaslatot orvhangulag elfogadni. Mi ezzel Gaál Gaszton emlékének kívánunk hódolni, akit magam is, de pártunk minden

egyres tagja is nagy tisztelettel vett körül (Felkiáltások a jobboldalon: Ugy van! Ugy van!) és nemes ellenfélnek tartottunk. (Élénk helyeslés.)

Hegyemegi Kiss Pál a független kisgazdapárt és Gaál Gaszton, közvetlen barátai nevében bucsuztatta el a megboldogultat.

Az elnök ekkor kijelentette, hogy indítványát a Ház orvhangulag magáévé teszi, majd az ülést a Ház kiváló elnökének elmulása fölött érzett őszinte és mély gyász jelöl tiz percre felfüggesztette.

Üresen hagviák Gaál Gaszton helyét a Házban

Az ellenzéki pártok együttes értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a képviselőház ülés-termében a balközépen Gaál Gaszton helyét üresen hagviák, és az ő helyét nem foglalia el senki. Valamennyi ellenzéki párt magáévé vette ezt a gondolatot és így Gaál Gaszton üléshele üres marad a képviselőházban.

Több mentelmi ügy elintézése után az elnök jelentette, hogy a Gaál Gaszton halálával megröszedet leingyvitőti választókerületben megrendő választás elrendelése iránt a szükséges intézkedések megtétele végett meg fogja keresni a belüvminisztert.

Ezután javasolta, hogy a Ház péntek délelőtt tiz órakor tartsa legközelebbi ülését.

A Kormányzó nagyjelentőségű leiratot intézett a kultuszminiszterhez a művészbéke megteremtése érdekében

Budapest, október 27.

Vitéz Horthy Miklós Kormányzó kéziratot intézett Hóman Bálint közoktatási miniszterhez s abban a nemzeti együttműködés szellemében a művészársadalom összefogását szorgalmazza.

Hóman Bálint kultuszminiszter a legfelső kéziratul kapcsolatban fogadta a sajtó képviselőit és kijelentette, hogy rövidesen átszervezi a közpönművészeti tanácsot, hogy ezáltal művészeink egészségesebb csoportosulása és tömörülése előmozdítás-sék. A művészársadalomnak szükség-e van ugyanis arra, hogy tömörüljön, mert a szétforgácsolódás megakadályozza az eredményes együttműködést és a nemzeti művelődés károsodására vezet.

Irányelve az, hogy az állami művészet-politika egyedül helyes érték-mérőjeül csupán a tehetséget ismeri el. A tehetség és komoly törekvés támogatására fog törekedni, a művészársadalom szétforgácsolódásából származó bajok leg súlyosabbika, hogy ma alig van módunkban áttekintést szerezni és egységes képet kapni művészeink munkaképességéről és eredményéről. Ezért ehatározott szándéka, hogy évente meghatározott időben megismétlődően és valamennyi komoly művészi irány képviselőinek legjobb munkáit közszemlére bocsátó nemzeti kiállítás megvalósításával ara törekszik, hogy művészeink bármilyen művészi irányt követnek is, a mult nagy hagyományaink tiszteletében egyesüve vegyenek részt a nemzeti élet és kultura korszerű továbbfejlődésének munkájában és a megértő együttműködéssel haladjanak nemzeti művelődésünk magasabb céljai felé.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

Fejszével meg akarta gyilkolni egy részeg napszámos a mikepércsi gyilkosság koronatanuját

Véres merénylet Megyeri Juliánna ellen az egyik Simonffy-utcai pincelakásban - A merénylet elfogták és őrizetbe vették

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Csütörtökön este azonos szereplőkkel és csaknem azonos körülmények között majdnem megismétlődött a mikepércsi gyilkosság. A körülmények összetalálkozása egészen megdöbbentő és szinte végszükszerű, mert a borzalmas esemény ugyanabban a házban és lakásban történt, amelyben Cseh Ferenc és Szatmári Zsófia laktak együtt, s mindezen felül a mostani áldozat szerepelt a mikepércsi gyilkosság ügvében is.

A rendkívül érdekes eseményről a következőket jelenti a Debreceni Ujság-Haiduföld munkatársa:

Gyilkosság kísérlet fejszecsapásokkal

Csütörtökön este nyolc órakor a debreceni mentőket kihívták a Simonffy-utca 11. szám alá, ahol egy pincelakásban borzalmas verekezés folyt le. Karakas Ferenc napszámos, aki részegen érkezett haza, egy

hatalmas haltavat rátámadt szál-lásadóujjára, Megyeri Juliánna-ra, akit a fejszével felbevágott, úgy, hogy a nő véresen rogyott össze.

A borzalmas tett után Karakas Ferenc elszökött hazulról.

A kihívott mentők első sorában részegítették Megyeri Juliánna-t és behívték a sebészeti klinikára, ahol súlyos sérüléseit bekötötték.

Megyeri Juliánna a mikepércsi gyilkosság koronatanuja az áldozat

Megyeri Juliánna neve már nem ismeretlen a debreceni bűnügyi krónikában. A mikepércsi gyilkosság felfedezése idején az áldozat Szatmári Zsófi harisnyájában a Megyeri Juliánna kiemelkedő lábát találták meg és erre írta rá Szatmári Zsófi, hogy Cseh Ferenc gyilkolta meg. A nyomozó hatóságok az első pillanathban a bejelentőladról ítélve azt hitték, hogy a gyilkosság áldozata Megyeri Juliánna. A szakácsnő azonban később jelentkezett a rendőrségen és elmondotta, hogy az áldozat Szatmári Zsófi, aki vele együtt lakott a Simonffy-utca 11. számú pincelakásban. Így tulajdonképpen Megyeri Juliánna szolgáltatva az első adatot a nyomozó hatóságoknak és ő mondotta el, hogy milyen viszony volt Szatmári Zsófi és Cseh Ferenc között.

A szerencsétlen nő most majdnem ugyanarra a sorsra jutott, mint egykori lakótársnője.

A nyakán kötéllel sétál az utcán a merénylet

A véres eseményt a pince lakói azonnal felfedezték és keresésére indultak Karakas Ferencnek. Kihívták a mentőket, akik a klinikára szállították Megyeri Juliánna-t. Az őrszemes rendőr pedig azonnal felhívította a ház lakóit, hogy ha valahol meglátják Karakas Ferencet, értesítsék a rendőrséget.

Fél óra sem telt bele, amikor egyik házbeli odafutott a rendőrhöz

és jelentette, hogy Karakas Ferenc a Simonffy-utcán kószál. Azonnal meg is mutatta a rendőrnek Karakas, aki odament hozzá és igazolásra szólította fel.

A rendőr legnagyobb meglepetésére azt látta, hogy

a férfi nyakában egy hosszú kötél lóg.

Mikor megkérdezte, hogy mit akart a kötéllel Karakas, — aki szemmel láthatólag részeg volt — azt felelte:

— Fel akartam magam akasztani, de meggondoltam a dolgot.

Természetesen Karakas Ferencet azonnal előállították a rendőrségre ahol dr. Tóth Gyula ügyvezető rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője ki akarta hallgatni. Karakas azonban annyira részeg volt, hogy az eset körülményeiről nem tudott

részletes felvilágosítást adni.

Zavaros előadásában azt hangoztatta, hogy

azért akarta megölni Megyeri Juliánna-t, mert szerette őt de az nem akart a felesége lenni.

A rendőrség nem tehetett mást. Karakas leutalta a földába, hogy aludja ki részegségét. Részletes kihallgatására csak pénteken reggel kerülhet sor.

Megyeri Juliánna állapota a késő esti órákban javult. Sérülése nem túlságosan súlyos és a klinikán elmondotta, hogy Karakas Ferenc, aki régen üldözte szerelmével, csütörtök este azzal támadt rá:

— Te is úgy jársz, mint Szatmári Zsófi!

A gyilkossági kísérlet ügvében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

Julier Ferenc előadása a Ker. Nemzeti Ligában

A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya, amely minden évben értékes előadás sorozatokat rendez, az idén október 29-én, szombaton este hat órakor a Deri-muzeum dísztermében tartja meg első előadását. Ez alkalommal Julier Ferenc ny. vezérkari ezredes, az országos hírv. hadtörténelmi író „Miért veszítettük el a háborút” cím alatt fogja megvilágítani a magyarság történelmének legvégezetesebb és leginkább vitatott kérdését.

Julier Ferenc neve ma fogalom a hadtörténelmi irodalom terén. Mint a legelőkelőbb magyar és külföldi szakfolyóiratok hírneves cikkírója, a ma-

gyar nacionalista sajtó egyik legnagyobb tudású munkatársa országos hírnevnek örvend. Debrecen magyar társadalmi rendkívüli érdeklődéssel és szeretettel várja Julier előadását, amelyen meg fognak jelenni a világháború veterán katonái, a frontharcosok, vitézek is.

Az előadás teljesen díjtalan, csupán a költségek megtérítésére negyven fillért kér a Liga minden személytől.

Este, — Julier Ferenc előadása után, — az Ujságíró Club termében társas vacsora lesz, amelyen megjelennek a debreceni nacionalista társadalom vezető alakjai is.

A debreceni egységspárt részvéte Gaál Gaszton elhunytá alkalmából

Az intézőbizottság ülése

A debreceni egységspárt csütörtökön este hét órai kezdettel tartotta intéző bizottsági ülést, amelyen megjelentek: báró Vay László főispán díszelnök, dr. Ruffy Varga Kálmán és dr. Tóth Lajos felsőlábú tag elnökök, dr. Vásáry István polgármester és a bizottsági tagok igen nagy számban. Dr. Ruffy Varga Kálmán nyitotta meg az ülést s bemutatva vitéz Gömbös Gyula miniszterelnöknek a párt gratulációjára küldött vácsát, amely a következőképpen hangzik:

Magyar Királyi Miniszterelnökség. 5358. M. E. I.

A Debreceni Egységspárt elnökségének (Méltóságos dr. szentpéteri Kun Béla elnök ur kezéhez) Debrecen.

Miniszterelnökké történt kinevezetése alkalmából a hozzám intézett melev üdvözlésért őszinte köszönetet mondok.

Budapest, 1932. évi október hó 8-án.

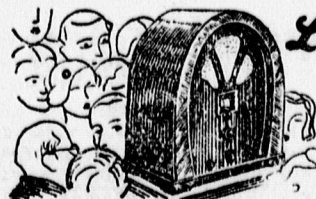
Hazafias üdvözzettel:
Gömbös s. k.

A párt nagy lelkesedéssel vette tudomásul a miniszterelnök levelét. — Ezután dr. Ruffy Varga Kálmán kegyeletes és meleg szavakkal emlékeztet meg Gaál Gasztonnak, a magyar politikai élet kiváló vezetőjeként

elhunytáról és javaslatára a párt egyhangúlag elhatározta, hogy a Független Kisgazdapárt debreceni alakulata előtt őszinte részvétet fogja kifejezni.

A kegyeletes megemlékezés után átérték a pénteken tartandó városi közgyűlés tárgysorozatának megbeszélésére, amelynek során több felhívás hangzott el.

Végül báró Vay László főispán emlékezett meg budapesti utjáról. Bejelentette, hogy tárgyal a miniszterelnökkel és a kormány tagjaival a város számos fontos, szőnyegen lévő ügyéről. Majd elmondotta, hogy az egységspárt országos központja erőteljes átszervezési munkát indít az egész országban meg, amit a megjelentek nagy helyesléssel vettek tudomásul. Az értekezlet fél 9 órakor ért véget.

Lehet jobb rádiója

MINDENKINEK, MERT BÁRMELY SZAKÜZLETBEN MEGVÁSÁROLJÁK RÉGI KÉSZÜLÉKÉT, HA 3+1 LÁH PÁR, DINAMIKUS HANGSZÓRÓVAL EGYBEÉPÍTETT

7037-es Orion-rádiót vessz.

Szárja-Orion iz. zárlómporgyár.

O felsége
a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikerünk titka.

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szállodánkban nagyon jó szobát kitünő ellátással

12.— P-ért

adunk.

Bristol Szálloda

BUDAPEST
Dunapart.

Vasárnap temetik Gaál Gasztont

Budapest, október 27.

Gaál Gaszton temetése október 30-án vasárnap délelőtt 11 órakor lesz Balatonbogláron. A miniszterelnök kérésére a kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy a temetés napján a Déli-pályaudvarról a menetrend szerű 7.40 órakor induló rendes gyorsvonaton kívül a Déli-pályaudvarról, vasárnap reggel 7.50 órakor különvonattal indíttassék Balatonboglára. Erre a különvonatra a tisztviselői szabadjegy és más szabadjegyek is érvényesek. A nem szabadjeggyel utazók részére 62 százalékos kedvezményt nyújtanak. A miniszterelnök kéri azokat, akik különvonattal akarnak utazni, hogy a szándékukat mielőbb, de legkésőbb szombat délelőttig közöljék a MÁV forgalmi osztályával, Budapest, Andrassy ut 73. II. e. Telefon: 22-4-35 — hogy megfelelő elhelyezésükről gondoskodjanak.

Dinamitos merényletek a Felvidéken

A Felvidéken ma két dinamitos merénylet történt. Felzár a kerületi előljáró lakásán dinamit robbant, a robbanás következtében az előljáró megsebesült. — A rimaszéki vasművek előmunkásainak ablaka alatti gyújtószinórral ellátott dinamitombókat helyeztek el. A robbanás következtében az épület minden ablaka befordult.

Lopásért elítéltek egy kondás számadót

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Lupó Sándor kondásszámadó, aki a múlt évben dr. Tóth István földbirtokos nagyvelépi gazdaságában volt alkalmazva, lopással vádolva került tegnap a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő egyesbíró elé. A vád szerint nyolc métermázsza szemstenerit lopott el gazdájától, aki emiatt feljelentette a számadót. A tárgyaláson beigazolást nyert Lupó bűnössége és a törvényszék tízenöt napra fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen úgy a királyi ügyész, mint a vádlott felekezést jelentett be az ítélet ellen.

FŐISKOLA

Dr. Liszt Nándor lett az új Werbőczy-vezér

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Werbőczy Bajtársi Egyesület csütörtökön délután 3 órakor tartotta vezérválasztó közgyűlését dr. Nizsalovszky Endre egyetemi tanár, patronus elnöklésével. A közgyűlésen megjelent dr. Marton Géza egyetemi tanár, patronus, dr. Tóth László kerületi vezér, továbbá a testvér-bajtársi egyesületek kiküldöttei.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel dr. Liszt Nándor tb. szolgabíró, a Debreceni Ujság-Hajdúföld munkatársát választotta meg vezérré, akit dr. Nizsalovszky Endre professzor avatóbeszédével iktatott be tisztségébe. Ezután dr. Liszt Nándor mondott köszönetet az üdvözlésért és nagy tetszéssel fogadott beszédében körvonalazta programját. Végül dr. Tóth László intézett biztató szavakat az ifjusághoz.

Gömbös miniszterelnök megköszönte a Turul üdvözlését. Tegnap érkezett meg Debrecenbe dr. Tóth László orvoshoz, a Turul Szövetség debreceni kerületének agilis vezéréhez vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnök köszönőlevele, melyben meleg szavakkal köszönte meg a kerületnek az üdvözlését.

Párisi tanulmányut

A MEFHOSz Idegenforgalmi és Utazási Iroda november 20-án rendezte gazdag programjáról közismert második őszi 15 napos kedvezményes párisi tanulmányutját.
Részvételi díj 320 P. diákoknak 260 P. Jelentkezni lehet az Utazási Irodában minden nap délután 4-7-ig (N. Ferenc József krt. 38., fsz. 2) levélben is. Érdeklődőknek prospektust díjlanul küld az Utazási Iroda.

A Szociális Misszió Társulat és az inségakció

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Szociális Missziótársulat debreceni szervezete teljes megértéssel fogadta a téli inségakció mielőbbi megszervezésére irányuló s a város vezetésére részéről megindított mozzalmat, illetve megállapított munkatervet s ebben a nehéz munkában a hatóságot teljes erejével támogatni kívánja. Ez a támogatás azonban csak akkor lehet eredményes, ha a kérdés nagy horderejét és fontosságát nemcsak a társulat ismeri el, hanem a kidolgozott munkatervet a tagok egyénileg is magukévé teszik, s munkájukkal már a szelvények cémentes előkészítésében is részt vesznek. Ez a munka pedig abban áll, hogy azok a tagok akik arra időt tudnak szakítani, a hatósági kiküldötteket a környezet-tanulmányok felvétele körül támogassák, illetve a környezet-tanulmányokat a kiküldöttekkel együtt készítsék el.

A Szociális Missziótársulat elnöke felkéri ennél fogva a társulat mélyen tisztelt tagjait, hogy azok akik eme környezet-tanulmányok felvételében részt venni tudnak és részt venni kívánnak, ebbeli szándékukat az idő rövidségére való tekintettel Baumann Lujza urhölgy-nél (Szent Anna-utca 11.) í. évi november 1-ig bejelenteni sziveskedjenek, hogy az ott egybeállítandó névsor a hatóságnak kellő időben rendelkezésre bocsátható legyen.

Zsákay rendőrkapitány maga fogott el egy késelelő dohánycsempészt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Komjáthy Sándor hajdúhadházi lakos az elmúlt napon bepöött Debrecenbe, ahol szüzdohánnyal kezdett házalni. A Hadházi-úton eladott néhány csomagot, majd átment a Böszörményi-útra. Itt összetrafalkozott Porcsin Istvánnal, akivel valami ár-differencia miatt vitája támadt, amelynek hevében Komjáthy kést rántott és azzal támadt Porcsinra. A

helyzet már igen fenyegető volt, azonban a veszekedés zajára hirtelen ott termelt Zsákay József rendőrkapitány, aki a közelben lakik a Porcsin Istvánt kimentette Komjáthy kezét közül.

Zsákay kapitány ezután előhívta a rendőrt és bekísértette Komjáthyt, aki ellen nemcsak a rendőrség, hanem a pénzügyigazgatóság is megindította az eljárást.

Három nő rablótámadása a Pacsirta-utcán egy fiatal leány ellen

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Homoki Erzsébet Lóversenyter 9. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt napon a Pacsirta-utca sarkán Deme Piroška, Balogh Katalin és Gál Ica foglalkozás nélküli leányok megtámadták. A három leány valami ruhát követelt rajta, amelyet ő állítólag elvett volna tőlük. Mivel azonban a ruha nem volt nála és így azt nem is tudta elküldeni, a három nő vad dühvel rátá-

madt. Deme Piroška elvette tőle a ritiküllét, melyben 1 pengő és néhány fillér volt, majd hosszú könyörgésre visszaadta a pénzt. Ekkor azonban Gál Ica támadt rá, kétszer arcú ütötte és elvette tőle a pénzt, majd pedig máni a három nő alaposan elverte Homok Erzsébetet.

Feljelentésére a rendőrség mindhárom leányt előállította, őrizetbe vette és megindította ellenük az eljárást.

Fogházbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék a szénavásártér tarisznya-tolvaját

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Szerdai számunkban megírtuk, hogy Sárvári János hajduszováti gazdálkodó kedden délelőtt bejött székelyen Debrecenbe és itt a szénavásártér helyén el akarta adni a székely burgyonyát. Miközben a vendékek alkudoztak, Fábrián László 20 éves csavargó a székelyről ellopja Sárvári tarisznyáját, amelyben ruhaneműk és elemzsa volt. A tarisznyát titokban átadta bűntársának, Newlacsék Istvánnak, aki el akart tűnni a tömegben. Azonban egy szolgálatot teljesítő csendőrtiszt helyettes az első pillanattól kezdve figyelte az eseményeket és amikor Newlacsék már-már elűnt a tömeg-

ben, hirtelen utánavetette magát és elfogta. Sikertelen megfogni Fábrián is, akiket a tiszt helyettes a rendőrségre kísért. Lopás, illetőleg orgázdaság büntetése címén indult meg a két csavargó ellen a büntető eljárás s ügyüket csütörtökön délelőtt a gyorsított eljárás alapján tárgyalta a törvényszék dr. Fülöp Károly egyes bír. A törvényszék a beismerésben levő vádlottak közül Fábrián Lászlót, aki még nem volt büntetve, vagyon elleni bűncselekmény miatt hétnapi, a többszörösen büntetett előéletű Newlacséket azonban kéthetnap fogházbüntetésre ítélte, az ítélet jogerős.

Debrecen sulyosan mellőzték a városoknak adott nagy államsegély folyósításánál

Dr. Vásáry István polgármester javaslatot tesz a közgyűlésen a sérelmes ügyben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Dr. Vásáry István polgármester rendkívül érdekes előterjesztést hoz a mai közgyűlés elé az egyetemi internátus ügyében.

A polgármesteri előterjesztés szerint a belügyminiszter 1930-ban arról értesítette a törvényhatósági bizottságot, hogy 1930. október 9-én a minisztertanács a Tisza István-ter rendezésére 100.000, a városok internátusának építésére 500.000 pengőt szavazta meg. Ebből az összegből Debrecen város eddig csak 100.000 pengőt kapott meg a Tisza István-ter rendezésére és 50.000 pengőt az egyetemi internátus építésére. Ezt az utóbbi ötvézer pengőt azonban a kultuszminisztérium visszakövetelte és a mikor a polgármester nem volt hajlandó azt visszautalni, visszatartotta a város egy mástérmészeti követelését.

A polgármester ezután rámutat arra a sulyos mellőzésre, amely Debrecenre érte. Ugyanis, amíg a hatszázézer pengőt Debrecen város csak százézer pengőt kapott meg, addig a többi városok, amelyek részére ugyanakkor utalt ki nagyobb összegeket, egytől-egyig megkapták a

pénzt. A polgármesterhez érkezett értesítések szerint Szeged 700.000, Székesfehérvár 527.000, Balassagyarmat 200.000, Kiskunfélegyháza 230.000, Vác 200.000 pengőt kapott. Hódmezővásárhely részére 870.000 pengőt utaltak ki, amelyből 500.000 pengőt meg is kapott. A kis Bácsa 300.000 pengőt kapott meg a 600.000 pengőből. Együtt Debrecen volt az, amelytől még az ötvézer pengőt is visszatartották.

— Megítélésem szerint, — mondja a polgármesteri előterjesztés —, teljesen indokolatlan az, hogy az összes magyar városok közül egyedül Debrecen város legyen az, amely a minisztertanács által részére kitüntetett összegét mindezzel nem kapta meg.

Kétségtelen, hogy a munkanélküliség 1930-31. telén Debrecenben nem volt kisebb, mint a felsorolt városokban, de nem kisebb jelenleg sem, mint az ország többi városában és sokkal sulyosabb, mint 1930. telén volt.

Debrecen városnak feltétlen igénye és joga van arra, hogy azt az összeget megkapja, mint a többi város. Javasolja tehát, hogy ilyen irányban a

közgyűlés irjon fel a kormányhoz. A polgármester érdekes előterjesztését pénteken tárgyalja a közgyűlés.

Elűtött a vonat egy körösladányi embert

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tegnap délután Varró István 73 éves körösladányi lakost a Dévánva felé haladó motorvonat elűtötte. A szerencsétlenül járt öregember meghalt. A csendőri nyomozás megállapította, hogy Varró rosszul látó és csaknem teljesen süket volt, lehorgaszott fejfel szinte ájsétált a gyorsan közeledő vonathoz.

Megtámadtak egy szertári munkást

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Csütörtökön délelőtt sulyosan sérült idős férfit szállítottak be a debreceni egyetemi sebészeti klinikájára. A sebesült ember, akit Szücs Gábor-nak hívnak és vasuti szerelári munkás, az elmúlt éjszaka folyamán a Déli sor 25. szám alatt korezmában mulatott és amikor hajnalban hazafelé tartott, a pályaudvar szénrakodója mellett egy ismeretlen férfi egy tómpa tárgygal az oldalába végeit. Szücs körülbelül 15 centiméteres zúzódást szenvedett. A titokzatos támadó kézrekerítésére a debreceni rendőrség bevezette a nyomozást.

Tettenért a plébános egy templomfosztogatót

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Október 24-én László János nyulafalusi plébános tetten ért a templomban egy ismeretlen fiatalembert, aki az oltáron levő bádögperselyt fesszette. A betörő emenekült Győr felé, de az uton kerékpáros csendőrök elő fogták. Kiderült, hogy Kanyaró Vilmos 21 éves ausztriai születésű tákacssegéd, aki már régóta csavargó munkanélküli az országban. A vakmerő betörőt a győri ügyészség vizsgálói fogságba helyezte.

Bejeleződtek a Ker. Diákszövetség gyűlései

A Keresztény Diákszövetség debreceni előadása során szerdán délután 6 órai kezdettel a központi egyetem III. számú tantermében Nagy István református lelkész tartott előadást „Debrecen és a diák” címen. Az előadás iránt meglepően kis érdeklődés nyilvánult meg, szomorú jellemzősül a debreceni egyetemi diákság nagy lelki közönyének és süketiségének. Az előadó rendkívül mély értelmezésben, amellyel azonban egészen gyakorlati vonatkozásban ismertette a debreceni diákság multját és jelenét. Az előadás a Diákvilág novemberi számában megjelenik.

Este 8 órai kezdettel a Szappanos utca 16. szám alatti református gyülekezeti otthonban tea-estre gyűltek össze a Diákszövetség debreceni tagjai és barátai, ahol kedves és értékes műsor keretében dr. Dancsházy Sándor református lelkész tartott lélek-építő és bizonyoságtévő előadást. Az estén résztvettek a Diákszövetség országos titkára Kulin György és Ditrői Edit is, akik negynapos debreceni tartózkodás után csütörtökön utaztak vissza Budapestre.

Gyümölcsfák

gazdasági haszonfák jutányos áron kaphatók Debrecen szab. k. város faiskolájában
Nagyerdő 15.
Városház udvar.

Faiskola: Böszörményi-ut Száraz csapadékban szegény vidéken az őszi ültetés a legajánlatosabb

Nagy nehézségek között keres megoldást a város a téli inségakció lebonyolítására

Az inségakció bizottság ülése

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecen város törvényhatósága által kiküldött inségakció bizottság dr. Vásáry István polgármester elnökölete alatt csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tartott, amelyen fontos ügyeket tárgyalt le.

Az ülés megnyitása után dr. Vásáry polgármester rámutatott arra, hogy lecsökkentett reményekkel fognak hozzá az inségakció munkáinak. A kormányrendelet által beszédni rendelt adóbevételekből nem fog elegendő összeg befolyjni, a Nemzeti Bank pedig értesítést küldött, hogy az inségakcióra kért 1.200.000 pengő kölcsönt nem folyósíthatja Debrecennek.

A város ennek ellenére mindent el fog követni, hogy munkához juttassa az inségakciókat. Elsősorban arra kell törekedni, hogy a meglévő munkáknál elsősorban debrecenieket tudjanak alkalmazni. A legnagyobb nyomattal hívja fel ezért a munkanélkülieket, a magánosokat, nőtlen férfiakat vagy azokat, akik nem törvényes házaságban élnek, hogy bármilyen súlyos helyzetben lesznek is, semmiütemű ellátást, segélyt, munkát nem fognak kapni, ha az erdei fakitermelésre nem jelentkeznek.

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok ismertette ezután a polgármester tervezetét az inségakcióról. Bejelentette, hogy a kormány által fedezetként megjelölt adóbevételekből 335.000 pengő lesz az előírás. Pesszimista számítás szerint ebből csak 150.000 pengő, optimista számítás szerint 250.000 pengő fog befolyjni, azonban ez sem lesz elegendő, mert hiszen a tavalyi inségakció is belekerült 462.000 pengőbe. Elképzelhető, hogy ebből a kiesi összegből milyen csökkentett mértékben lehet majd folytatni a munkát.

November 7-10 között írják össze a munkanélkülieket

Javasolta ezután, hogy a munkanélküliek összeírását a tavalyi módszer szerint kilenc összeírás helyett, november 7-én, 8-án, 9-én és 10-én tartásuk meg. Rendkívül fontos intézkedés az, amely szerint csak azokat veszik fel, akik legalább 1931. június óta Debrecenben laknak. A betegek, öregek és munkaképtelenek népkonyhái ellátásában részesülnek, a gyermekek számára pedig megnyitják a napközi otthonot.

Az akció központi irodája az adóhivatal udvarán lesz, ahol 10. elsőrangú munkakerő fog dolgozni.

A napközi otthonokra vonatkozólag azt javasolta, hogy azokat november 15-én nyissák meg.

November 1-én megnyitják a napközi otthonokat

Holló János azt kérte, hogy legalább november 1-ére nyissák meg a napközi otthonokat, mert a gyermekek nyomora a legborzalmasabb. — Egyenesen az ő javaslatára hozzájárult a polgármester ahhoz, hogy az összeírás alkalmával az összeíró helyeken megjelenhessenek a pártok megbízottjai.

A polgármester hozzájárult ahhoz is, hogy a napközi otthonok november 1-én megnyíljanak. A napközi otthonok és népkonyhák fenntartása körülbeül 70.000 pengőbe fog kerülni.

Zelinger Ede kérdést intézett a polgármesterhez arra vonatkozólag, hogy mikor kezdik meg a munkákat. Az inségakció első részletét november 15-én kell befejezni. Addig tehát nemigen lesz pénz, pedig a munkára vár hamarabb szükség lenne.

Vásáry polgármester kijelentette, hogy annyi pénzt mindenképpen előteremtene, hogy az első héten kifizethessék a munkásokat. A második hétre csak akkor rendelik ki a munkanélkülieket, ha lesz pénz.

Zelinger válaszában azt hangoztatta, hogy az adók rendkívül nehezen fognak befolyjni. Minden második ember immobil. Az adófelszámolási bizottságban alkalmam volt tapasztalni, hogy mennyire leromlott az adófizetők helyzete. Az állapotok annyira súlyosbodtak, hogy maguk a pénzügyi hatóságok az adózók hatvan százalékánál önként adtak enyhítést.

A város megsürgeti a Nemzeti Bank építkezésének meggyorsítását

Holló kijelentette, hogy a tegétségbejövő az, hogy a város maga tele van jószándékkal és mégsem fog tudni segíteni.

Vásáry István polgármester ezzel szemben azt hangoztatta, hogy a munkanélküliek érdekében minden lehető meg fog próbálni.

A bizottság ezután a szeltemi szükségmunkások által benyújtott kérvé-

nyek elbírálására Török Gábor és Lukács Jenőt küldötte ki.

Török Gábor azt panaszkolta, hogy a Nemzeti Bank építkezése rendkívül lassan halad. Alig néhány embert foglalkoztatnak és csak „markirozzák”, hogy építkeznek.

A polgármester megígérte, hogy az építkezés meggyorsítása érdekében felterjesztéssel fordul a Nemzeti Bankhoz és egyben kéri fogja azt is, hogy a munkásokat turnusokban, felváltva alkalmazzák, oly módon, hogy egy munkás egy-két hélig dolgozzék.

Borzalmas nyomor a Ghillányi tömegszálláson

Végezetül Zelinger Ede a Ghillányi lakotanyában uralkodó megdöbbentő állapotokra hívta fel a figyelmet. Itt 25 szobában 29 család lakik 105 gyermekkel. A nyomor, zsúfoltság, piszok egyenesen leírhatatlan. Megdöriént, hogy már 12 éves kislányokat is prostitúcióra kényszerítettek.

A polgármester megígérte, hogy a helyzetet megvizsgálja s ezzel az ülést véget ért.

Ma délután 3 órakor lesz dr. Olchváry László temetése

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A keresztény-nemzeti gondolat felelthetetlen emlékü vezérifőnökének, dr. Olchváry László miskolci királyi közjegyzőnek temetése ma délután 3 órakor lesz a hazafias magyar társadalom öszinte részvételét kísérve. A végtisztesség pontosan 3 órakor kezdődik a Kossuth-utcai református templomból s a holttestet a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltban helyezik nyugalomra.

A megrendítő óvaszesetről a debreceni Királyi Közjegyzői Kamara az alábbi jelentést bocsátotta ki:

A debreceni királyi Közjegyzői Kamara és a területén működő ki-

rályi közjegyzők mély fájdalommal tudatják, hogy kedves kartársuk Dr. Olchváry László miskolci királyi közjegyző folyó évi október hó 25-ik napján meghalt. Kiváló szellemi képességeivel, nagy akaraterevével és betegség által meg nem tört hittet és bizalommal működött ő pályáján s szolgálta a közérdeket. A társadalom elismerésével, pályatársainak öszinte megbecsülésével és szeretettel érdemelte ki. Szívűtől gyászoljuk elhunytát s emlékéit kegyelettel őrizzük meg. Temetése folyó hó 28-ik napján (pénteken) délután 3 órakor lesz a debreceni Kossuth utcai református templomból. Debrecen, 1932. október hó 26. Áldás emlékére!

A hőtorrás árkanak meleg vizében alusznak éjszakánként a debreceni hajléktalanok

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A magyar nyomorúság sok hihetetlen látszó és háborzonzató változatban jelenik meg napról-napra a szemünk előtt. Mégis szinte egyedül álló eset az, amelyet Debrecenben termelt ki a nyomor.

Az utóbbi időben a debreceni hajléktalanok — akik sokkal nagyobb számban vannak, mint azt gondolnánk — ni aivóhelvet választottak maguknak. Mjóta a hidegebb őszi éjszakák bekövetkeztek éjszakánként egész csapár hajléktalan alszik az acsádi uton a hőtorrás levezető árkanában, amelyben most is folydogál a meleg víz. A szerencsétlenek akiknek nincs otthonuk, nincs meleg ruhájuk, a 40—45 fokos meleg vízben találják éjszakai szállást, amelyben ottmaradnak mindaddig, amíg fel nem meleeszik a nap. Persze így is rengetegen kapnak súlyos betegséget ettől a kényszerű fürdözéstől.

A legutóbbi hajléktalan tanván — mint ez már szokás — nemcsak az élet elesettieit kerülnék meg hanem gyakran akadnak notórius bűnözők is. Értesítésünk szerint a csendőrség már számos kisebb lopás és aróbb bűncselekmény tettesét hálászta ki a vizes árokból.

Az éjszakai szállásnak ez az új módja határozott leleménységre vall. Annvi azonban kétségtelen, hogy ezeket az állapotokat nem nézheti tétlenül a város társadalma, amelynek mindent el kell követni hogy ezek a szerencsétlenek fedél alá iussanak.

Vastartányt

1-2 köbméterest
megvételre keresünk.
Közvágóhid. Telefon 31-86

Kedvezmény a vasárnapi Füléres Gyors utasainak az Aero-kiállításán

A Magyar Aero Szövetség Endresz György emlékére a budapesti városligeti Iparcsarnokban nagyszabású repülőgép kiállítást rendez, melyet a megnyilvánult nagy érdeklődésre való tekintettel november 2-ig meghosszabbított. A kiállítás, melynek jövedelme részben az Endresz szoboralap javára, részben pedig a magyar sport repülés megmentésére és fejlesztésére fordítatik, sok érdekes látványt nyújt és felélen a magyar repülés történetét, Zseli, Svachulay és Horváth első repülőgépétől kezdve a mai napig.

A főhelyen természetesen a tragikus halált halt hős óceánrepülő emléktárgyai, a Justice for Hungary roncsai, az összegegett motor, s. b. vannak elhelyezve. A történelmi rész tartalmazza IV. Károly királyi repülő gépét is, mellyel annakidején Dniepán leszállt. A bőséges látványt közzül kiemelhető még a kiállított 15 személyes Fokker utasszállító gép, mely menetrendszerűen közlekedik Budapest és Bécs között és amelynek szárnyterjedtsége 22 méter. A motornélküli repülés, a modellezés, a léghajózás, a légi és gázvédelem csoportjai, valamint a légítérképészet kiállítása szintén nagyon sok érdekes látványt nyújt.

A Magyar Aero Szövetség annak a közlésére kérte fel lapunkat, hogy a vasárnap Budapestre induló Füléres Gyorsvonat utasai számára kedvezményes áru belépőjegyeket szolgáltasson ki a kiállítás pénztára a vasúti jegyek felmutatása ellenében.

HIRDETMEŊY

Értesítem a város érdekelteit közönségét, hogy a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur abból a célból, hogy a gazdasági eseléseknek, gazdasági munkásoknak és kubiós munkásoknak serkentő példát nyujtson és hogy a becsületes munka és hűségesség szolgálata a gazdasági munkavállalók körében erkölcsi elismerést is nyerjen, — az olyan gazdasági eselések és munkások, illetve földmunkások részére, akik az egy helyben töltött hosszú szolgálat, illetve munkásságuk, magatartásuk és jócavalóságuk által társaik közül kitűntek, — hűségesség szolgálatuk elismerés-képpen pénzbeli jutalmat és ejismerő oklevelet kíván adományozni.

1. A gazdasági eselések közül egyélt érdemű felül csak az részesülhet kitüntetésben, aki ugyanannál a munkaadónál, illetve ugyanabban a gazdaságban legalább 25 évszándót töltött, amely időben azonban az időközben teljesített katonai szolgálata ideje is beszámítandó.

2. A gazdasági, illetve földmunkások közül pedig csak az részesülhet kitüntetésben, aki a földmunka vállalo szövetségnek keretében végez munkát és aki megbízhatósága, szorgalma és józansága által munkatársai közül különösen kivált.

Felhívom ennélfogva a munkaadókat és az érdekelteket, hogy azoknak a nevélt, lakhelyét, személyi adatait és szolgálati viszonyait körülírását, — akik a kitüntetésre előírt feltételeknek megfelelnek, — legkésőbb f. évi november hó 30-ig a Debreceni Gazdasági Egyesület elnökéhez jelentsek be, aki a jelentkezők közül az arra érdemeseket a város elsőfoku közigazgatási hatósággal közölni fogja.

Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy olyan gazdasági eselések, illetve munkások hozassanak javaslatba, akik a multban lezajlott szomorú állapotok alatt is hűségesség és odaadó magatartást tanusítottak.

Jutalmazásra, illetve kitüntetésre javaslatban nem hozhatók háztartási munkát végző házi belső eselések, (pl. parádés kocsis, libériás inas), továbbá olyanok, akik a multban már részesültek ilyen kitüntetésben.

Debrecen, 1932. október hó 25.

Dr. Vass Károly tb. főjegyző

Hírek

1932. október 28. (Péntek.)

Prot.: Simon. — Kath.: Simon.

„Mégváltó“ Major Mihály, Fiac-u. 15., „Aranyegyszarvu“ Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8., „Magyar korona“ Sz. Tóth Béla, Péterfia u. 10., „Arany János“ Bozóky György, Csapó-u. 66., „Szt. Háromság“ Bernáth Miklós, Homokkert.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS:

A debreceni egyetemi Földrajzi Intézet jelentései október 27-én:

Időjárásunk változókéony jellege továbbra is megmaradt. A nyugati esős terület még az éjszaka folyamán elért bennünket s a vele kapcsolatos esőzések csak a délelőtti folyamán szüneteltek meg. A leesett csapadék mennyisége azonban alig haladta meg az 1 millimétert. Az éjnek déli légáramlás meleg levegőt szállít területünkre és így a hőmérséklet déltájban ma is megközelítette a 16 fokot.

Az időjárás gyorstempójú váltakozása még nem ért véget és újabb gyors borulást ismételt felderülések fogják követni. A hőmérséklet egyelőre lényegesen nem változik.

Az esti hőmérséklet 11 fok. A tenger szintére redukált értéke 755.8 milliméter.

Prognózis: Változókéony, enyhe idő, kisebb esőkkel.

Töltéssy Zoltán a magyar KIE Nemzeti Szövetség titkára paratífuszban Budapesten meghalt. Tegnap délelőtt megdőbbségtől hirt közölt a rádió; meghalt a magyar KIE mozgalom legtevékenyebb embere: Töltéssy Zoltán. Kétszáz KIE egyesület szála az ő kezében futottak össze. Többször járt Debrecenben és segítette tanácsaival és munkájával az itteni KIE munkáját. Fiatalember volt, tanulmányait Magyarországon, Németországban és Amerikában végezte. — mint ref. lelkész került magas pozíciójába. A kegyetlen halál 32 éves korában ragadta el a családjától és a magyar KIE mozgalomtól. Temetése ma délután 4 órakor lesz a rákoskeleszturi temető halottsházából, melyen a debreceni KIE képviselőiben Pusztay József titkár vesz részt.

Tisztújító közgyűlés a Szent László körben. Az egyetemi és főiskolai haligatők Szent László köré november 6-án, délelőtt fél 11 órakor tartja tisztújító közgyűlését a Varga utcai polgári iskola emeleti termében. A tagok megjelenését kéri az elnökség.

Kovássy Kálmán erdőigazgató nyugalmába vonult. Kovássy Kálmán miniszteri tanácsos, a debreceni erdőigazgatóság kiváló és érdemekben gazdag vezetője, miután szolgálati éveit betöltötte, még a nyáron kérte nyugalmahelyezését. Tekintettel arra, hogy a minisztertanács időközben szolgálati idejüket betöltött összes tisztviselők nyugdíjazását rendelkezte el, Kállay Miklós földművelésügyi miniszter teljesítette Kovássy Kálmán kérését és engedélyt adott nyugalmahelyezésére. Kovássy Kálmán miniszteri tanácsos, az erdőigazgatóság élen megbecsülhetetlen értékű, hatalmas munkát végzett s így nyugalmabavonulása nagy vesztesége a magyar erdészeti ügyeknek. Szerencsére utódjával mindenben méltó és alkalmas férfi került az erdőigazgatóság élére. Králl János erdőtanácsos személyében, akit a földművelésügyi miniszter az erdőigazgatóság főnökének nevezett ki, Králl János eddigi munkakörének betöltésére a miskolci erdőigazgatóságtól Radó Sándor erdőtanácsost helyezték Debrecenbe.

Egyévi börtönre ítélték Dickmann Ferencet, a csaló debreceni rádióügynököt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni rádiótulajdonosoknak valóságos réme volt az év folyamán egy Dickmann Ferenc nevű állás nélküli ember, aki előzően villanyszerelő, majd rádióügynök volt. Tavasszal felszállott a Csapó-utcai villamosra és a hóna alatt egy rádiókészüléket szorongatott. Pál Sándor villamoskalauz érdeklődött nála, hogy mivel foglalkozik, mire Dickmann azt felelte, hogy rádiókat javít. Erre Pál megkérte, hogy vigye el az ő rádióját is javítani, Dickmann készséggel vállalta a dolgot, de nem sokára alaposan rajta vesztett a csalásán. Az volt a terve ugyanis, hogy a rádiót olcsó javítás ürügye alatt és majd azután

eladja. Pál Sándor azonban másnap élt a gyanuparral és utáta ment a rádiójának. Ekkor derült ki, hogy Dickmann rávasz szélhámós, aki már több ízben követett el hasonló csalásokat a gyanútan rádiótulajdonosok terhére. A rendőrség Dickmannat tartóztatta és ügye tegnap került tárgyalásra a törvényszéken. Dr. Jankovich Jenő egyesbíró Dickmannat a részben beismerő vallomás, valamint a tanúk meg cáfolt előadása alapján csalás bűntettében mondotta ki büntösnek és ezért öt évi börtönbüntetésre ítélt. Az ítélet ellen ugy a királyi ügyész, mint a vádlott felebbazelt.

A Kor. Nemzeti Liga felhívja tagjait, hogy az Apolló-mozgó előadásaira érvényes kedvezményes jegyszelvények ezután a Liga helyiségében (József kir. herceg-utca 16.) délelőtt 11—1-gig igényelhetők.

Ünnepély a ref. tanítóképzőben a reformáció emlékére. A debreceni református kollégium tanítóképző intézetének ifjúsági gyűlékezete október 31-én a reformáció emlékére a kollégiumi oratóriumában, délelőtt 9 órakor emlékülennepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. Erős várunk. Éneklji a gyülekezet. 2. Ünnepi beszéd mondja Kovács Zsigmond V. o. t. 3. Mascagni: Cavalleria Rusticana, Hegedűn játsza Torkos Béla V. o. t., orgonán kíséri Zöld Sándor V. o. t. 4. Magyar reformáció. Felolvassa Kordás Ferenc. 5. Bach Cd. Präludium. Orgonán játsza Zöld Sándor. 6. Szigelji F.: Reformátorok. Szavalja Fazekas István V. o. t. 7. Térj magidhoz drága Sion, Éneklji az V. o. énekkara. Az énekkart vezetői Lókody József V. o. t.

A MÁV. kolóniai állami elemi iskola jubileuma. November 3-án a MÁV műhelytelép díszteremében tartja a kolóniai állami elemi iskola fennállásának negyedszázados jubileumi ünnepélyét a mellyel kapcsolatban ünneplik Gyénes Margit tanítónő huszonöt éves tanítónői működését is. Ugy a tantestület, mint az iskola gondnoksága mindent erkövel, hogy a kedős ünnepély részleteiben is fényesen sikerüljön. Az ünnepélyen jelen lesz Gyökössy Endre is, a bokréta tagja a ki az Államvasutak Igazgatóságánál az iskolai ügyek vezetője. Az ünnepély részletes műsorát később közöljük.

X Szűreti csörgős táncsarkantvu vőfélybotok, utazótáskák nagy választékban **Kulesár Imre és Fialnál.** Alapítva 1882-ben. Szójd. 50 éves cég.

Hétfőn lesz az Ujságíró Egyesület választmányi ülése. Az Ujságíró Egyesület választmányi ülését hétfőn délelőtt fél 12 órakor tartja az Ujságíró Clubban. A tagok megjelenését kéri az elnökség.

A Szent Erzsébet Egyesület vezetősége ma délután 5 órakor fontos értekezletet tart a kath. gimnázium tanástermében. Tekintettel a megvitatásra kerülő ügyek fontosságára, a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

Garázdalóknak a tolvajok. Csütörtökön reggel Fauber János Arany János utca 1/b. alatti pénzbeszedő jelentette a rendőrségnek, hogy a Mikszáth Kálmán utcában lévő fabódéját felförve találta. A bódéből szerzők és ruhásművek hiányoztak. — Mandel Jenő Hatvan utca 50. szám alatti lakos udvaráról fehérneműket loptak el a tolvajok. A rendőrség a nyomozást megindította.

Megfojtotta a férjét egy aszszony. Pár nappal ezelőtt Mókai István eszterházi honvéd gyanús kö. rülmények közt meghalt. A határozati orvos megállapította, hogy a halott nyakán zsinegelési nyomok vannak. Csendőrségi nyomozás során Mókai Istvánné, Kakas Anna beismerte, hogy férjét október 22-én este, miután az elaludt, zsineggel megfojtotta. A gyilkosság okául azt hozta fel, hogy férje rosszul bánt vele és esztádjával. A gyilkos aszszonyt a csendőrség átadta a királyi ügyészségnek.

Rendőrségi hírek. Ősz Antalné Simonffy-utca 9. szám alatti házmesternőtől két tejeskőcsögöt és paradicsomot elloptak. — Fehér Sándor cipész biciklijét a Hunyadi-utca 14. számú ház elől elvitték. — Fekete Sándor péktanonctól egy kikölcsönzött keréknárt lopott el a tolvaj. — A rendőrség mindenik esetben bevezette a nyomozást.

MÉG AMERIKÁBAN SEM NOSZTRIFIKÁLJÁK A CSEH DIPLOMÁKAT. Az „ezeréves“ kulturfőlényét fitogtató Csehország csunyan levizsgázott most Amerikában. Az újvilágban, ahol már körmreszelésből is doktori okleveleket osztogatnak, kimondotta a kultuskormány, hogy a Csehországban szerzett diplomákat, mint alacsonyrendűeket, nem nosztrifikálják.

Vallásos ünnepély az Árpád téri templomban. Az Árpád téri egyházrész vezetősége október 30-án, a reformáció emlékére vallásos ünnepélyt rendez Műsor: 1. Dicséret, 237. dicséret 1—2. v. Imádkozik: Nagy Sándor s. lelkész, 31 dicséret, Predikál: dr. Dancsházy Sándor h. lelkész. Fnekel saját orgona kíséretével Kovács Kálmán tanító, Alkalmi költeményét előadja: Benke Tibor s. lelkész, író, Orgonaszóltót ad elő: Román László hittanhallgató. Imádkozik: Magyar Bertalan h. lelkész. Záróének: XC. zsoltár 1. v.

Gyorsíróverseny. A debreceni Gyorsírók Társasága október 29-én, szombaton délután 3 órakor 80 és 120 tagos versenyt rendez az Ipariskola fizikai termében (Burgondia utcai bejárat). A versenyre vonatkozóan a Társaság főtitkára, dr. Naményi Gyula felső keresek, isk. gyorsírótanár ad felvilágosítást. (Piac utca 26/b.) — Szombaton délután fél 7 órakor lesz a Gyorsírók Társaságának közgyűlése, amelyen egyttal 250 szótagos bemutató verseny is lesz.

Élelövészet a Nagyerdőn. A m. kir. debreceni állomásparancsnokság közlése szerint október 28-án 9.30 órától déli 12 óráig a nagyerdei löv. tereen élelövészet lesz. A lövészet tartamára az állomásparancsnokság a köztemetői sugáratul és a lövöldmögötti veszélyeztetet területet lezárja. Ezen erületen tehát a megjött időben mindennemű közlekedés szünetel, az ott tartózkodás életveszéllyel jár.

X Michel bélyegkatalógus 1933. Évre megjelent. Jó-ló iáték 30 fillér. Garzan moziáték 10 fillér. Antalfy József könyvkereskedése.

Halált okozó súlyos testisértes. Mohos János 62 éves fehérvár-csurgó lakost Dobos Lajos nevű ismerőse szóváltás közben súlyosan megsebesítette. Bár a sérülés nem volt életveszélyes, Mohos vérmérgezészt kapott és meghalt. A csendőrség ennek következtében Dobos Lajos ellen halált okozó súlyos testisértes bűntette címen tette meg a feljelentést.

Kifosztottak egy Rózsa-utcai kirakatot. Kántor Ernő kereskedő tegnap jelentést tett a rendőrségnek, hogy az éjszaka folyamán Rózsa-utcai kirakatát álkulcsal felnyitották s onnan pénzecskéket vittek el a fosztogatók. A nyomozás megindult.

X Tükörreflexes fényképezőgép „Voigtlander“ világsodája 6x9 filmtékercshez 36.— pengő, a karácsonvi vásár ünnepsége előlvezetű hető Springer napir fotózletében.

A Pesti Tőzsde 16 oldalas új száma a nemzeti munkaprogrammal foglalkozik és közli Kádár Gusztáv, Katona Lajos igazgatók nyilatkozatait, Lukács József és a Drasche peréről, a Svájcban lévő vagyonok sorsáról, a párisi fözdekről, az árványvízháboru újabb fordulatairól szenzációs riportokat közöl a lap. — Csupa friss és eredeti információt közöl a textil, vegyészeti, vas- és gépipari, biztosítási és vidéki híreket rovat is. Pontos árupiaci, értéktőzdelei információk egészítik ki a kiünnön sikerült új számot.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

A debreceni hőforrás vize

Margit-fürdőben

teljesen tisztán, idegen víz hozzáadása nélkül

orvosi felügyelet alatt 38—40 C°-ra lehűtött állapotban, állandóan frissen és tisztán áll a közönség rendelkezésére.

A hőforrás vize úgy külön a nők, mint külön a férfiak által egész nap csak a Margit-fürdőben használható.

Fürdőjegy ára a Margit-fürdő pénztáránál . . . . . P 1.—
Villamoson oda- és visszautazásra érvényes P 1.20
fürdőjegy (minden villamoskalauznál váltható)

Színház Mozi

A színházi iroda jelentése:

Ma este kerül utoljára színre:

Amikor a kislányból nagylány lesz!

Siessen jegyét biztosítani erre a sláger operettre. El ne feledje: szombaton délután zóna helyarákkal utoljára kerül színre a legkedvesebb fehér vigjáték: „Egy kis senki”.

Szombaton este Mágory Mária bemutatkozásával a legizgalmasabb prózai újdonság: „Csók a tükör előtt” kerül bemutatásra. Budapesten eddig több mint 50 felt házat vonzott ez a mindvégig izgalmas darab, amely hővelkedik a pikantériában is. Siessen jegyét biztosítani erre a prózai premierre.

Arany János emlékének áldoz a színház november 1-én, amikor Arany János legszebb fordítását, a „Hamlet”-et tűzi ki műsorára. A darab előtt Halassy Mariška és Mester Tibor fogja Arany János egy-egy balladáját elszavalni. November 1-én, délután zóna helyarákkal a „Molnár és gyermeke” kerül előadásra. Már most hívjuk fel a debreceni közönség figyelmét erre a kimondottan halottak napjára írt színdarabra, amely érdekességénél fogva hányomános darabja lett ennek a napnak.

Rádió

Budapesti rádió pénteki műsora:

9.15: Gramofonhangverseny. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Vizálás. — 12: Déli harangszó, időjárás. — 12.05: Hangverseny (Fenyves Alice Teri, Patak Irma, Polgár Tibor). — Közben 12.25: Hírek. — 1: Pontos idő, időjárás, vizállás. — 1.15: Testnevelési tanfolyam. — 2.45: Hírek, élelmiszer- és piaci árak, árfolyamok. — 3.30: Diák felőrá. — 4: Oláh Ferenc: „Petőfi és a szinpad”. — 4.45: Pontos idő, időjárás, hírek. — 5: Radonó Bock Hilda bécsi dalokat énekel schrammezene kísérettel. — 5.40: Gyorsírás. — 6.10: Ifj. Sovánka Nándor és cigányzenekara. — 7.10: Móricz Zsigmond: „Nagy idők tanujai”. — 7.45: Opera lagyból alakult zenekar „karnagy Dohnányi”. — Utána kb. 9.15: Pontos idő, hírek. — Majd: Guttenberg jazzzenekar Vig Miklós énekszámával. — 10.10: Időjárás. — 10.45: Magyar Imre és cigányzenekara.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Eljegyzések. Bérés Kálmán klinikai szolga—Gái Erzsébet, Sós Sándor fm. —Boros Erzsébet, Czibere Gábor lakatos segéd—Sári Erzsébet, Marozsán János kereskedő segéd—Szabó Julia, Tóth József fm.—Aranyos Zsuzsanna.

Születések. Orbán József fm. fia Sándor, Miskolci György gazdálkodó leány Margit, Kertész Lajos kerékgyártó segéd leány Julia és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások. Pintér Gáspárné Horváth Krisztina r. kath. 72 éves, Nagyszepes 10., Nagy Imréné Barta Zsuzsanna ref. 77 éves, Dévai-u. 37., Karsai Béla ref. 2 hónapos Vigkedvü Mihály-u. 38., Tóth István ref. 4 éves, Székely-utca 9., Máz Rozália ref. 1 éves, Dalmi T.-u. 268.

VIGSZÍNHÁZ
Nem kértem ki vagy?
7 és 9 óraker.

APOLLO
A levegő királya
5, 7 és 9 óraker.

5 ÓRAKER FÉLHELYÁRRAKAL!

SPORT

A heti futballprogram

Ma, pénteken

a profi B) válogatott Triesztben Északolaszország válogatottjával mérkőzik. A csapatban három Bocskay-iatékos is szerepel. A csapat a következő összeállításban fog szerepelni:

Hóri — Kárpáti II., Szemer — Laky, Lutz, Belesik — Markos Cseh II., Jávor, Teleki, Titkos.

Tartalékként Vanicsek és Kohut utazott el. A csapat vasárnap Dél-Franciaország válogatottjával Antibesben mérkőzik.

Vasárnap

Budapest: Magyarország—Németország válogatott (barátságos) mérkőzés.

Magyarország — Csehszlovákia (amatőr Európa-Kupáért).

Amatőrbajnokság

Debrecen: DEAC—DVSC. DKASE—NyTVE.

Nyíregyháza: NyÖTSE—DTE. NyKISE—Textil.

Kisvárdá: KSE—PMÁV.

II. osztály:

Nagykálló: NSE—KTE.

Debrecen: DVSE—NyVSC.

Vasárnap NyTVE—DKASE bajnoki mérkőzés

Vasárnap a Bocskay távollétében a főérdeklődés a vasutas-pálva fele fordul, ahol délután fél 3 órai kezdettel a NyTVE—DKASE mérkőzés kerül leírásra, míg előzőle fél 1 órai kezdettel a DVSE játszik bajnoki mérkőzést a NyVSC csapatával. A kettős mérkőzés első helyi árak mellett tekinthető meg.

Kedden a milánói Ambrosiana ellen játszik a Bocskay

Nagy feladatra vállalkozott a Bocskay, amikor előadta az olaszok egyik élescsapatának, a milánói Ambrosianának november 1-re szóló meghívását. A Bocskay már egyszer találkozott a milánói csapattal és akkor mint ismeretes 7:4-re kapott ki Milánóban. Most a Bocskay úv játszik helyre akaria állítani mekonott hírnevét és ezt az Ambrosianán keresztül reméli elérni.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsde

A készárúvásáron a buza 5—10 fillérral olcsóbbodott, míg az árpa 5—10, a zab 20, a korpá 5 fillérral drágább. A határidőpiacra viszont a márciusi búzáért 5, a májusinál 16, a márciusi rozsért 6 fillér volt a csökkenés. A tengeri árak alig változtak.

A 75 kg-os buza hivatalos jegyzése: Tiszai 13.05—13.50, ftiszai 12.65—12.85, jászai 12.65—12.90, fejérm. 12.55—12.75 dtuli 12.55—12.75, pestv. 12.55—12.75, bácskai 12.55—12.75.

Készárúüzlet. Buza: tiszai 77 kg 13.25—13.75, 78 kg 13.40—13.90, 79 kg 13.60—14.05, 80 kg 13.65—14.20, ftiszai 77 kg 12.80—13.00, 78 kg 12.95—13.15, 79 kg 13.10—13.30, 80 kg 13.20—13.35.

Rozs: pestv. 7.15—7.25, egyéb rozs 7.25—7.35, tak. árpa 10.00—10.20, fev. sörárpa 11.00—14.00, zab 10.20—10.40, tiszai tengeri 7.15—7.30, egyéb tengeri 7.15—7.30, korpá 7.40—7.50.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

21.478—1932 B. szám.

HIRDETMÉNY

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság közölni teszi, hogy a gyümölcsfacséméték forgalmahozatalára néve a folyó évi őszi időnyben is ugyanazok a szabályok vannak érvényben, amelyeket a város polgármestere 10.965—1932. VI. számú határozatával megállapított és közölni tett; vagyis faiskolai természetű nyelveket a faiskolai lerakaton és a faiskolák területén kívül csak a Méliusz-tér 2. szám alatti zárt piacon, származási (szállítási) igazolvánnyal és állandó szakértői ellenőrzés mellett lehet forgalomba hozni.

A zárt piaci árusítás folyó évi október hó 29-én veszi kezdetét.

Egyidejűleg nyomatékosan felhívja a hatóság a kert- és gyümölcsfajtajelöltek figyelmét a törvényben kötelezően előírt őszi és téli védekezési munkáknak gondos és kelendő időben történő elvégzésére; nevezetesen: lombhullástól rügyfakadásig a fákra található összes hernyófészket, valamint a fákra fennmaradt száraz lombot, virágokat hernyóollóval el kell távolítani és el kell égetni. Ugyanígy kell eljárni a fákra lévő összeszáradt, összeszuszorodott gyümölcsökkel, az u. n. gyümölcsmumákkal is, amelyek a mojlia (gyümölcspenész) nevű gombabetegségnek a csirát hordják magukban. A fák törzsét és vastagabb ágait kéregkaparóval, drótkéssel alaposan meg kell tisztítani s a lekapart zuzmókat és mohákat a helyszínen szintén el kell égetni. A fa száraz, beteg és fertőzött ágai lefűrészelendők; a betegségtől elpusztított vagy megfertőzött beteg, száraz galyak, amelyekben a gombabetegségek csirái rejtőznek, oly módon távolítandók el a fákról, hogy velük az egészséges ágrészből is egy arasznyi legyen levágva. Az elszűsödött koronából a felesleges vagy egymást sűrűlő ágakat, galyakat össze kell vágni vagy részben ki kell vágni. A gyümölcsfák alla összegereblyézendők s az összegyűlt hulladék a levágott ágakkal és galyakkal a helyszínen elégetendő. A fákra található összes sebeket simára ki kell vágni és gyümölcsfakátránnyal be kell kenni, hogy a levegő, a víz, a rovar- és gombakártevők elől legmentesebben el legyenek zárva. A fák törzsét mésszel, meszes trágyával, véres agyaggal, sárral és hasonló anyagok keverékével nem szabad bemázolni, mert ezzel sem a rovarokat, sem a gombacsirákat nem öljük meg, sőt még ártunk is vele a fának.

A fák alatt lombhullás után egészen a csurgógig ásonyom mélyen fel kell ásni, mert levegőre a fák gyökerezeték is szüksége van. Ezzel elérjük azt is, hogy a föld felszínén lévő gombacsirák és káros rovarok

mélyen a földbe kerülnek és ott elpusztulnak. A gyümölcsös földjének füve vagy lucernával való kihasználása káros, mert egyrészt elzárja a talajt a levegőzéstől, másrészt az állati és növényi kártevőknek a legjobb buvóhelye. Ha a fákat vagy azoknak gyümölcsét gombabetegség vagy rovar bántja, — permetezni is kell. A permetezett fa egészséges bő termést ad és busásan visszafizeti a reafordított munkát és költséget. Télen, teljes lombhullás után, amikor már a fák megtisztítottak, gyümölcsfakarbolineummal (dendrin, enda) kell permetezni, és pedig pajzstetves és vértetves alma-, körte- és szilvafákat 15 százalékos, míg a zuzmós, mohás fákat 10 százalékos oldattal. A sima héjú és fiatal, tiszta fákat, ugyisintén a dió-, kajszi- és őszibarck-, mandula-, cseresznye- és meggyfákat gyümölcsfakarbolineummal permetezni nem szabad. A permetezést mindig a fa csúcsánál, a legmagasabb ágaknál kell megkezdni és különösen télen alaposan meg kell szüntetni a permettevel a fa minden részét. Csak fagymentes időben szabad permetezni. Ha az almafa vagy körtefa tövét is meglepte a vértetű vagy a vastagabb gyökereket télen fel kell vágni és 10 százalékos gyümölcsfakarbolineummal be kell kenni.

Minden kert- és gyümölcsfajtajelölts maga is igyekezzék rábeszélési szomszédait, hogy a törvényben kötelezően előírt fajtatisztogatás után permetezzen is, mert így egyik tulajdonos sem lesz kitéve annak, hogy fái szomszédjának gyümölcsöséből újra megkapják a betegségeket.

Nyomatékosan figyelmezteti a hatóság a kert- és gyümölcsfajtajelölteket, hogy a törvény előírta kötelező védekezési munkáknak a kelendő időben és hatásos módon történő végrehajtását állandóan ellenőriztetni fogja és azok ellen, kik a védekezési munkákat elhanyagolják és mulasztással a szomszédok védekezési munkáját is hiábavalóvá teszik, — nemcsak a törvényben előírt rendőri büntető eljárást teszi folyamathatba, hanem terükre és költségre az elmulasztott vagy hiányosan végzett védekezési munkákat is kénytelen lesz elvégeztetni. Debrecen, 1932 október 25. Dr. Vass Károly th. főjegyző.

KÖNYVESHÁZ

Új könyv

a forgalmi adó átalányozásáról

A forgalmi adó átalányozásának kérdése a pénzügyi jogi irodalomban meglehetősen elhanyagolt kérdés volt. Most dr. Diczig Alajos kamarai h. titkár kiadott egy könyvet, amelyben a forgalmi adó átalányozásának kérdését úgy pénzügyi, mint pénzügyi jogi szempontból részletesen megvilágítja. A könyv részletesen foglalkozik a következő kérdésekkel:

1. Az átalányozás fogalma és annak formái.
2. Az átalányozás előnyei és hátrányai.
3. Az átalányozás és az általános forgalmi adórendszer reformjának kérdése.
4. Az átalányozás kifejlődése Magyarországon.
5. Az átalányozás a külföldi forgalmi adórendszerekben.
6. Az egyezségi szerű átalányozásra és a kivétesszerű átalányozásra vonatkozó szabályok részletes ismertetése.
7. Az átalányozás és a fázisrendszer.
8. A segéd nélkül dolgozó kézművesiparosok forgalmi adómentessége. A könyvet gyakorlati emberek is nagyon jól felhasználhatják, maguk az átalányozott kereskedők és iparosok is. A könyv ára 1 pengő 20 fillér. Kapható a debreceni könyvkereskedésben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Állást kereső nők

Megbízható jobb árszám, ki minden házidolgot végez, állást keres, háztartásba, gazdaságba, vagy gyermek mellé. Ajánlatot a kiadóhivatálba kérek. 5953

latot a kiadóhivatálba kérek. 5953

Betöltendő állás nőknek

Jó megjelenésű elárúsítónőt és elárusítót felveszek. Del.Ka.

Betöltendő állás férfiaknak

Tanuló felvételtük Sugár utca szabónál, Varga utca 16.

Teljesen
megbízható egyén vendéglősnek, berendezett vendéglőbe, fizetésért, vagy percentként azonnal felvételük, megfelelő biztosítékkal. Jelenkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth és Bathányi utca sarok. 5956

Butorozott szoba

Balkonos,
elegánsan butorozott szoba kiadó. Püspöki-palota, II. kapu, III. emelet 12/a, baira, 242

Butorozott
utcai különbejáratu — szoba kiadó, Arany János utca 47. sz. 5938

Különbejáratu
kényelmes, csinosan butorozott szoba egy-két személynek kiadó. — Kossuth 60. 5940

Csinosan
butorozott szoba egy vagy két személyre november 1-re kiadó. — Domb utca 17. 5828

Kiadó lakás

Modern
kétszobás, fürdőszobás új kert lakás kiadó. — Tiszviselelő-telep, Forgács u. 5. 3

Kiadó
háromszobás, elő- és fürdőszobás lakás. — Nagyvárad u. 12. szám alatt november 1-re. Értekezni Vár u. 6. sz. alatt. 5957

Erzsébet u. 25.
egy szobás lakás melékkelhelyiséggel és egy pince azonnal kiadó. 1098

Irodának,
garzon lakásnak kiadó két udvari szoba. — Csapó u. 10. sz., udvarban. — Értekezni: ugyanott. 5867

Debrecen
legszébb helyén egy kiváló kárbőn levő 4 szobás, előszoba, ösz komfortos, első emeleti utcai lakás kiadó november hó 1-ére. Értekezni Hunyadi u. 3. szám alatt, az emeleten. 5946

Ötshobás,
modern, különálló utcai lakás, minden melékkelhelyiséggel és udvarral 1933. május 1-től kiadó. Megtekinthető: délután 4-6 között. — Kossuth u. 16. 5931

Három
nagy szoba, előszoba, melékkelhelyiséggel november 1-re kiadó. Irodának, műteremnek vagy varrodának. Piac utca 44. 5933

Kiadó
4 szobás udvari lakás szép udvarban, gáz és villany bevezetve. Rákóczi 8. 5864

Kiadó
egy szoba, konyha, féregmentes, egyszerű lakás, Lorántffy 42. 5835

Kiadó
3 szobás, kényelmes uri lakás. Péterfia u. 46. 5611

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás, fűszínnel. Miklós utca 41. S. I.

Egy
udvarra nyíló szoba — fiatal párnak vagy idősebb házaspárnak vagy idősebb nőnek gondozással is kiadó. Kálvin tér 4. 5420

Honf. u. 32.
számu ház kiadó, olyan kis családnak, ki fizetés helyett egy leány ellátását vállalja. 5821

Modern
4 szobás, hallos lakás teljes komforttal, II emeleten azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 4598

4 szobás,
komfortos lakás kiadó Arad utca 7. szám, Pavillon laktanyához közel. 5653

Ajánlat

Krizanténium
hőfűtő, maecsony, — bokros, sírok beültetésére egy fő 20 fillér. Galamb u. 4. sz. Vársárpénztárral szemben. 5954

Csak Ajáskaj
hivatalosan első osztályba sorolt borsodi szénnel tüzeljen. Magas kalóriájú, szagtalan, salakmentes. Minden szénkereskedőnél beszerezhető. 1190

Diványpárnába
való tyuktoj kapható. Pásti 6. szám, tépőde. 1092

Házhoz
megyek vacni, Szabóné Hadházi u. 16. Telefon: 16-37. 5935

Ha szénneij fűt,
csak — alacsonyával — fűtsön. Ez hivatalosan elismert első osztályu borsodi szén. Öt mázsa 16, tíz mázsa 31 pengőért házhoz szállít. — Prohászka és Társa — Bethlen u. 44. Tel 11.61 5319

3.- P
kiváló borsodi szén, — aprított tüzi 3.20, hasábos 2.80. Guttmannál Salétrom utca 3. Telefon 31-90. 1132

Én leszek az elnök

(Délamerikai Idill.)
Irta:

Péchy-Horváth Rezső

(34) A három öregember hársányan kacagott fel. Csak úgy rázta, zötyögötte őket a jóízű nevetés, amely még könnyet is csurrantott a szemükből.

— Először is minden iratát a sofforuhájában megtaláltuk — magyarázta Puente ur — azután meg mire való a telefon? Mialatt maga mint a megveszekedett, eliramodott az autójával hazafelé, mi felhívtuk telefonon a montevideói konzulátusát és tíz perc alatt már mindent tudtunk. Akkor aztán elindultunk a maga keresésére és szerencsére le is pottyant köztünk, nem ugyan az égből, hanem arról a vályogfalról, ahol föbe akarták löni...

— Szóval... — kockáztattam meg, de Puente ur leintett:

— Szóval, de nemcsak szóval, hanem tettel is, valóságosan is én leszek az elnök! Ezt mi már elintéztük. Hallotta érvenet és indokaimat s most már nem tehet mást, mint felcsap! Mindenki Mauri ur fiának fogja nézni, ami ellen különben ugysem tudna tenni semmit, mert próbálja csak a külsejét, az arcát, az alakját, a hangját, vagyis egész mauriságát megváltoztatni, ha — tudja!

Hirtelen határtalan öröm és nagy belső megelégedés ömlött el bennem.

Csillogó szemekkel, hálásan néztem a három öreg urra, aki a jöttment idegenre — mert az véletlenül hasonlít arra az elnökjelöltre, akinek érdekében annyit fáradoztak — bízzák a kis országuk sorsát és kormányzását, amivel olyan csodálatos önfegyelmezettséget és önuralmat, elsősorban azonban önfeláldozást árultak el, ami egyenesen legendákba illő!... Hiszen más emberek kapva-kaptak volna a ritka alkalmon, amikor a kezükbe kaphathatják egy ország irányításának gyepölőjét, élve és visszaélve a szédületet, megtörtörést okozó korlátlan hatalommal...

— Senores — szóltam ünnepélyesen, nagy-nagy megilletődéssel a remegő, sírásra görbülő hangomban — hálás szívvel elfogadom a bizalmukat és a kitüntetésüket...

Sorra kezét fogtak velem, aztán Mauri ur felattantotta az aitérszárnyat és belerikkantotta a forró terebbe:

— Éljen az elnök!

Mennydörgő, dühörgő, harsogó visszhang felelt rá pár száz fiatal férfitorokból, hogy zajosan megesörrent az épület minden ablaka.

12.

De még hátra volt a kimaevarázkodás Dorillával. Vele szemben a büntudat és a lelkiifurdalás. Hiszen megcsaltam őt, félrevezettem őt: elfogaltam mellette és bitoroltam a szívében egy halott kedves helyét és learattam a más számúra tartogatott öleléseket, csókokat és gyengédségeket.

Elfogódottan nyitottam be hát a leány szobájába.

Leültünk.

— Most jön a gyónás! — sóhajtottam. A vérem lázadozva, meggyulladtan lüktetett az ereimben, a fülem hangosan susorogtak.

Dorilla a fejét a mellemen nyugtatta és úgy maradt percekig. Tisztán, pontosan hallottam a szíve riadt, ütemes kalapálását.

— Mit határozta, Ernestóm? — kérdezte mély, bugó hangon. Aztán rögtön felnevetett: — Vagy mit is kérdezem ezt? Hiszen az imént kiáltották ki a terebben, hogy „Éljen az elnök!”, ez pedig csak azt jelentheti, hogy megégyeztetek, illetve, hogy elfogadtad az elnökséget.

— Nem tudom, elfogadhatom-e? — szóltam nagyon bizonytalanul, mert megint kétségek kezdtek gyötörni.

(Folytatjuk.)

Olesó
áraitól és elsőrendű munkájáról közismert uri szabóság. Kun József, Ferenc József ut 44., udvarban. 5937

Varrónó
házakhoz ajánkozik. Kárpátné, Móricz u. 14 5936

Ortásj árat
fizetek aranyért, zálogcéduláért, Feldheim úk szerész, Piac 75. 112

Teljes ellátás

Budapesten,
hűvösvölgyi csajádi villában, nagy park. Uri leányoknak othont, — üdülést, zongora, német, angol, olasz tanítást nyújt. Fizető vendégekét vállal, (külön Szobák fürdőszobával), keresztény magánosuri asszony. Bővebbet: Bijou szalon Debrecen, Kálvin tér 2. Levéi cím Budapest, I., Völgy u. 28. 5926

Kereslet

Karosszéket
kényelmes, lehetőleg — Biedermeyer stílusú, 2 dőrábot vannak. Ajánlat Török Bálint utca 18. kérek. x

Angol
gyermekkosci, használt, de jó állapotban levőt megvételre keresek. Cím: „Gyermekkosci” jellegre kérem kiadóra leadni. 5838

Küfűrészgépet
fa vázást és tizedes mérleget. Jókárbán keresek. Kórház u. 5. 5950

Üzlet, műhely, raktár

Üzlet,
széles kirakatu kiadó. Sunda-féle cimbalom kiadó, Hunyadi u. 12. 5955

Szepességi utca
25. számu ház fűszerüzlettel eladó, esetleg bérbeadó. Klein, Hunyadi utca 49. 1007

Korlátlan
ítalmérés jogfolytonossággal kiadó, József kir. herceg utca 24. 1101

Korema
jogfolytonossággal, lakással azonnal kiadó. Kétmalom u. 16. szám. 1090

Rossuth-utcal
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 3024

Rádió

Rádió
hálózati, 3 lámpás, modern kivitel, hangszóróval 60 pengőért eladó. Rákóczi 36., Ferencztelep. 5950

Hangszer

Rövid,
használt zongorát keresek megvételre. Garai u. 26. Liszkay Tiborné. 5942

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulzaporodás és helyszilke miatt eladó. — Apaffi-utca 20. 1408-g

Eladó ház

Eladó
adómentes új ház előnyös feltételek mellett. Jósika u. 7. 5248

Eladó
ház többrendbeli lakással, Mikes Kelemen u. 5. Erdéklődni a helyszínen, vagy Dienes ingatlan iroda. 2930

Eladó föld

ELADO
600 négyszögöl házhely esettel 2 részben is. Rigó-u. 33 sz. (flomokkert) szőlővel és gyümölcsfákkal beültetve. Értekezni Ispotály u. utca 13. 3243

Simonyi uton
és flomokkeriben házhelyek eladók. Dr Kovács és dr Papp ügyvédi irodájában. Bathányi 14. 3872

Butorok

HASZNÁLT
butorok kaphatók Rákóczi 52.

Fehér gyermekvasóval
keresek megvételre. Ispotály u. 18. sz. 5946-a

Eladó
használt ebédlobutor. Csokonai utca 44. 5689

Eladó ingóság

Kovácsberendezés
olesón eladó. Balász, Bihari utca 6. (Városhídnál.) 1099

Eladó
másolóeső, számozógép gázluszter, egy 2 méter hosszú asztal, festett komód stb. Csapó utca 10. sz., udvarban. 5866

Különféle

Eladó
épülethozásból fa, — deszka, ajtó, ablak, kerítésoszlop. Erzsébet 42. 5943

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadóvállalat nyomdájában.

Felelős kiadó:
dr. PAJOR GYÖZŐ
Igazgató.
FRISS SANDOR.